

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๘/๒๕๔๘

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเกษตรกรก้าวหน้า

สรุปข้อเท็จจริง

สรุปข้อเท็จจริงและกระบวนการพิจารณาเป็นไปตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อวินิจฉัย

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเกษตรกรก้าวหน้า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคเกษตรกรก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีคำสั่งให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ทราบ และได้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคเกษตรกรก้าวหน้า (ผู้ถูกร้อง) เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ (หนังสือแจ้ง ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๖)

พรรคเกษตรกรก้าวหน้าได้รับสำเนาคำร้องตามหลักฐานไปรษณีย์ตอบรับ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ แต่ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในเวลาที่กำหนด

เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๗ เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ กลุ่มงานคดี ๒ ได้โทรศัพท์ประสานไปยังนางนุจรินทร์ โคตรธรรม หัวหน้าพรรคเกษตรกรก้าวหน้า ได้รับแจ้งว่าพรรคฯ ได้รับสำเนาคำร้องพร้อมหนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ แต่ยังไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เนื่องจากจะต้องปรึกษาหารือกันภายในพรรคก่อน

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม และวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ กลุ่มงานคดี ๒ ได้โทรศัพท์สอบถามความคืบหน้าเกี่ยวกับการยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไปยังพรรคเกษตรกรก้าวหน้าอีก ๒ ครั้ง ได้รับแจ้งจากนางนุจรินทร์ โคตรธรรม หัวหน้าพรรคฯ ว่า พรรคเกษตรกรก้าวหน้ายังไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

ต่อมาพรรคเกษตรก้าวหน้าได้มีหนังสือ ที่ กกน.๐๑/๐๑๔๘/๔๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เวลา ๑๓.๑๕ นาฬิกา)

พรรคเกษตรก้าวหน้าชี้แจงและยอมรับตามข้อเท็จจริงเท่าที่ให้อภัยคำต่อคณะสอบสวนข้อเท็จจริงทุกประการ ส่วนข้อกล่าวหาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่คณะทำงานตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองของพรรคเกษตรก้าวหน้าพิจารณานั้น ได้รับทราบโดยตลอด ไม่ขอชี้แจงคัดค้านข้อกล่าวหาอีก และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเกษตรก้าวหน้าตามคำร้องของผู้ร้อง และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเรียกสมาชิกพรรค หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรที่เป็นคู่กรณี หรือให้พรรคส่งตัวแทน มาชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ และขอให้สาขาพรรคและสมาชิกพรรคร่วมกันสืบหาทรัพย์สิน หนี้สิน ของพรรคเกษตรก้าวหน้าเพื่อส่งคืนกองทุน ฯ ด้วย

๒. ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว เห็นว่า พรรคเกษตรก้าวหน้าได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งหัวหน้าพรรคเกษตรก้าวหน้าก็ยอมรับไม่คัดค้านโต้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าวและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค ดังนั้น

๒.๑ การที่พรรคเกษตรก้าวหน้าจัดทำรายการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กรณีโครงการปี ๒๕๔๔ ที่เกี่ยวกับการจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ว่า ได้ชำระค่าจัดพิมพ์เอกสารเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้จัดส่งสำเนาหลักฐานการจ่ายเงินค่าจัดพิมพ์เอกสาร ประกอบด้วย ใบกำกับภาษี/ใบส่งของของโรงพิมพ์พรศิริการพิมพ์ เล่มที่ ๐๑ เลขที่ ๑๕, ๒๐, ๒๑, ๒๒ และ ๒๓ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบเอกสารการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๔ ของสำนักงาน กกต. โดยคณะทำงานตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งได้ตรวจสอบจากใบกำกับภาษี/ใบส่งของของโรงพิมพ์พรศิริการพิมพ์ เล่มที่ ๐๑ เลขที่ ๑๕, ๒๐, ๒๑, ๒๒ และ ๒๓ และสอบปากคำนางพรเพ็ญ ทองอุทัยศรี เจ้าของโรงพิมพ์พรศิริการพิมพ์ ปรากฏว่า พรรคเกษตรก้าวหน้าอ้างพิมพ์เอกสารตามรายการในปี ๒๕๔๔ จริง แต่การจ่ายเงิน

ได้จ่ายเป็นงวดๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ และมาจ่ายครบถ้วนในปี ๒๕๔๖ แล้วออกใบเสร็จรับเงิน เลขที่ ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการออกใบเสร็จย้อนหลัง

กรณีจึงถือได้ว่า พรรคเกษตรก้าวหน้าจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

๒.๒ การที่พรรคเกษตรก้าวหน้าจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กรณีโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพพรรคเข้มแข็ง พร้อมทั้งได้จัดส่งสำเนาหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้าง นายเอกราช ป็องคำสิงห์ ระหว่างเดือนมกราคม ถึง สิงหาคม ๒๕๔๕ และนางเพียรทรัพย์ ทุมรินทร์ ระหว่างเดือนกันยายน ถึง ธันวาคม ๒๕๔๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบเอกสารการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๕ ของสำนักงาน กกต. โดยคณะทำงานตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งได้ตรวจสอบเอกสารการจ้างรองผู้อำนวยการพรรคเกษตรก้าวหน้าและสอบปากคำบุคคลทั้งสอง ปรากฏว่า

๒.๒.๑ พรรคเกษตรก้าวหน้าได้จ้าง นายเอกราช ป็องคำสิงห์ เป็นรองผู้อำนวยการพรรค อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน มีหลักฐานการรับเงินเดือนตำแหน่งรองผู้อำนวยการพรรคของนายเอกราช ป็องคำสิงห์ เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง สิงหาคม ๒๕๔๕ รวม ๘ เดือน แต่นายเอกราช ป็องคำสิงห์ ให้ถ้อยคำ่าว่า ไม่ได้รับเงินเดือนและไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินเดือน

๒.๒.๒ พรรคเกษตรก้าวหน้าได้จ้าง นางเพียรทรัพย์ ทุมรินทร์ เป็นรองผู้อำนวยการพรรค อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน มีหลักฐานการรับเงินเดือนตำแหน่งรองผู้อำนวยการพรรคของนางเพียรทรัพย์ ทุมรินทร์ เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง ธันวาคม ๒๕๔๕ รวม ๔ เดือน แต่นางเพียรทรัพย์ ทุมรินทร์ ให้ถ้อยคำ่าว่า ได้รับเงินเดือนๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท โดยได้ลงนามในใบสำคัญรับเงินเพียงใบเดียวและในใบสำคัญรับเงินนั้นไม่มีการระบุจำนวนค่าจ้าง

กรณีจึงถือได้ว่า พรรคเกษตรก้าวหน้าจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

๓. เมื่อฟังข้อเท็จจริงได้ว่า พระรศกษัตริย์ก้าวหน้าจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ พระรศกษัตริย์เมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และ หัวหน้าพระรศกษัตริย์ก้าวหน้าได้มีหนังสือยอมรับข้อเท็จจริงที่ให้ถ้อยคำต่อคณะสอบสวนข้อเท็จจริง และไม่ขอชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ร้องและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระรศกษัตริย์กษัตริย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระรศกษัตริย์ก้าวหน้าได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรศกษัตริย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ตามคำร้องของนายทะเบียน พระรศกษัตริย์เมือง ส่วนคำขออื่นท้ายคำชี้แจงของนางนุจรินทร์ โคตรธรรม หัวหน้าพระรศกษัตริย์ก้าวหน้า นั้น ไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่วินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พระรศกษัตริย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงสั่งให้ยุบพระรศกษัตริย์ก้าวหน้า

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ